

KAMPVUREN EN REGELGEVING SPELEN MET VUUR

Katrijn Gijssels, Toon Luybaert

Een beetje tondel¹, wat droge takjes... je trekt de lucifer in gang en steekt de tondel aan. De eerste vlammen doen de takken vuur vatten, tijd om er wat groter hout op te leggen. Niet te veel, zachtjes blazen... en we zijn vertrokken! Heerlijk toch, zo'n vuurtje maken op kamp, op weekend, of gewoon met wat vrienden in de tuin. Hoe simpel het is om een vuur aan te maken, des te moeilijker is de regelgeving die er rond bestaat.

Overregulering

België telt maar liefst vijf wetten die (kamp)vuren regelen. Een federale wet, een Waals decreet, een Brusselse ordonantie en twee Vlaamse decreten. Daarnaast hebben veel gemeenten eigen bepalingen opgenomen in hun politiereglement. Dat er regels zijn rond vuur maken is absoluut niet abnormaal, maar dat er zoveel reglementering rond bestaat is dat wel. Het gevolg laat zich raden: de ene regel durft de andere al eens tegenspreken. Bovendien zijn sommige gemeentelijke bepalingen onhaalbaar tot zelfs lachwekkend. Algemeen geldt in België een verbod op vuur maken op minder dan 100 meter van bossen, heide, huizen... Deze regel, beter gekend als de '100-meter-regel', dateert van

¹ Tondel is de benaming voor een licht ontvlambaar materiaal, wat dient voor het maken van vuur. Bijvoorbeeld gedroogd gras, papier, berkenschors...

7 oktober 1886 en staat in het Veldwetboek. Echter, in of nabij bossen en natuurrezervaten maken het Bosdecreet en Natuurdecreet (Vlaanderen) en de Code Forestier (Wallonië) uitzonderingen mogelijk. Voor een kampvuur in of nabij een Vlaams bos of natuurgebied moet je dan wel een machtiging aanvragen bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), 35 dagen op voorhand. Het Vlaams Natuurdecreet (1997) regelt dan weer de vaste kampvuurkringen in natuurgebieden.

Angst voor overlast

Regelgeving komt niet uit de lucht gevallen. Maar als het gaat over het stoken van een vuurtje, dan lijkt het wel of overheden een grote schrik hebben opgedaan... zonder echte aanleiding. Het ANB heeft geen weet van een heidebrand, bosbrand of natuurbrand als gevolg van een kampvuur. Jeugdbewegingen maken er namelijk een punt van om hun leden al op jonge leeftijd te leren vuur maken, op een veilige en verantwoorde manier. De leiding houdt ook altijd toezicht. Kampvuurtjes worden voornamelijk *overgereguleerd* door lokale overheden. Het vuur op zich is vaak niet de hoofdreden voor strenge regels, maar wel wat er zich rond dat vuurtje afspeelt. Men klaagt van overlast en hoopt die in te dijken met maatregelen zoals een einduur voor het kampvuur, een wekelijkse of maandelijkse limiet op het aantal, verbod van alcohol en muziek... Vreemd genoeg lijken deze gemeenten geen probleem te hebben met de jaarlijkse kerstboomverbranding, het oudejaarsvuurwerk en de vuurkorven op hun kerstmarkt. >

Regulitis

De brandweerposten (op het kampterrein) moeten voorzien zijn van de vermelding 'Brandweermateriaal' in letters van ten minste 8 cm hoog in rode kleur op een witte achtergrond. Aanwijzingsborden met de vermelding 'Brandweerpost' van dezelfde grootte en kleur als in het voorgaande bepaald, dienen op verschillende plaatsen van het terrein aangebracht te worden om de kortste weg naar deze brandweerposten aan te duiden.

Uit het politiereglement van Maaseik

Een realistischer aanpak

In de meeste Europese landen gaat men op een realistische manier om met vuur maken. In Scandinavië mag je op de meeste plekken vrij een vuurtje maken; in natuurgebieden zijn er voldoende kampvuurplaatsen ingericht, vaak voorzien van een houtvoorraad. In Oostenrijk, Duitsland en Zwitserland is vrij vuur maken verboden, maar in natuurgebieden vind je genoeg kampvuurkringen.

In Wallonië is sinds 2008 het Waals bosdecreet (Code Forestier) van kracht. Daarin wordt het artikel van de '100-meter-regel' overgenomen, maar in een aangepaste vorm. In Wallonië mag er vuur worden gemaakt op 25 meter van bossen en wouden. Veel haalbaarder!

De gemeente Waasmunster heeft samen met Natuurpunt en Regionaal Landschap Schelde-Durme een kampvuurkring ingericht vlakbij het speelbos en natuurgebied De Vaag. Deze was oorspronkelijk voorbehouden voor het jeugdwerk, maar wegens de brede interesse werd de vuurkring (voor een proefperiode) opengesteld voor iedereen. Waasmunster stelt hiermee een vrij uniek voorbeeld in Vlaanderen. In plaats van met grote verbodsbepalingen te werken en overtreders te bestraffen, paste men het reglement aan zodat iedereen er vrij een vuurtje mag stoken. Zonder iets aan te vragen of te melden. In het nabijgelegen bos mag je zelfs hout sprokkelen. Het reglement is bondig en gebruiksvriendelijk.

Aanbevelingen voor Vlaamse regelgeving

Om te beginnen zou Vlaanderen de '25-meter-regel' moeten overnemen. De huidige '100-meter-regel' wordt al te vaak gebruikt als drogreden om kampvuren botweg te verbieden, op plaatsen waar hier vuurtechnisch gezien weinig argumen-

Kampvuren worden vaak geassocieerd met overlast

ten tegen zijn. Bovendien is de algemene regel dan overal in België dezelfde. De taskforce Jeugdverblijven² buigt zich onder andere over de problematiek rond kampvuren. Tijdens deze vergaderingen zegden vertegenwoordigers van de Vlaamse regering en parlementsleden al hun steun toe om de Vlaamse en federale regelgeving rond kampvuren aan te passen, meer op maat van de jeugdsector. Tijdens een parlementaire commissie³ heeft minister van Toerisme Geert Bourgeois eveneens te kennen gegeven dat de 100-meter-regel best wordt aangepast. We roepen de Vlaamse regering en vooral de minister van Natuur, Joke Schauvliege, dan ook op om hier werk van te maken.

Absurd!

- *Eén kampvuur per groepering. Kampvuren voor afzonderlijke afdelingen die op hetzelfde ogenblik in Heuvelland verblijven, worden niet toegestaan.*
- *Alcohol verboden.*
- *Eén kampvuur per week, wie eerst aanvraagt krijgt eerst toestemming.*
- *Verboden om na 22u lawaai te maken, te zingen of te roepen, op zodanige manier dat de nachtrust van de bewoners kan worden verstoord.*

Uit het kampenreglement van Heuvelland

Naar aanleiding van het project 'Spelen en ravotten in Limburgs groen' werken Steunpunt Jeugd, het ANB, BOS+ en Kind & Samenleving samen aan een visie op spelen in bossen en natuurreservaten. Een praktisch bruikbare kijk op spelen, die door alle boswachters en andere medewerkers van het ANB zal worden gehanteerd (vanaf eind 2012). In deze visie komen ook kampvuren aan bod. Samengevat zullen in de toekomst permanente vuurkringen gemachtigd worden. Dit is vooral handig op kampplaatsen die constant in gebruik zijn door diverse groepen. Gedaan ook met het **logge systeem om machtigheden aan te vragen**. Wie weet trouwens 35 dagen op voorhand dat hij dan daar een vuurtje zal willen maken?! Verder raden we de **Vlaamse gemeenten** aan om de aanpak van Waasmunster te volgen. Door zelf **kampvuurkringen** in te richten, houdt een gemeente zelf in de hand waar er vuur wordt gemaakt en waar niet. Want laat ons eerlijk zijn: vrije vuurtjes zullen toch altijd worden gemaakt, en dan gebeurt het maar beter op een goed gekozen plek, waar natuur en buurtbewoners er niet teveel last van ondervinden. ❄

Meer weten?

- Checklist voor een veilig kampvuur: www.opkamp.be
- De **visie op spelen in bossen en natuurreservaten** wordt voorgesteld op de studiedag georganiseerd door BOS+ en Natuurpunt, op 9 november 2012 in Brussel.

² De taskforce is opgericht door de Vlaamse regering in 2007 om de problemen rond jeugdverblijven aan te pakken. De taskforce bestaat uit vertegenwoordigers van de kabinetten van de Vlaamse regering en administraties (Jeugd, Natuur en Bos, Ruimtelijke Ordening, Toerisme en Landbouw), VVP, VVSG, VVJ, CJT en (vanaf 2010) Steunpunt Jeugd.

³ Commissie Toerisme, 20 maart 2012, handeling Vlaams parlement 2011-12, nr. C170 – BIN11.